

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/417/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415205512
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1415205512.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci manžela: B.. B. G., D., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., E. sady XX, XXX XX R., t.č. bytom T. 3, R., zastúpený Mgr. Evou Braxatorisovou, advokátkou, so sídlom Trenčianska 17, 821 09 Bratislava a A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. sady XX, XXX XX R., zastúpená AK BADUCCI Legal s.r.o., so sídlom Mostová 2, 811 02, IČO: 35 872 900, o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov k dieťaťu: T. G., nar. XX.XX.XXXX, v čase maloletosti zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, na čas po rozvode, na odvolanie manžela proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava IV č.k. 13P/94/2015-362 zo dňa 06.03.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti vo výroku o bežnom výživnom m e n í tak, že Otec je povinný prispievať na výživu T. G., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 500 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci do rúk matky, počnúc dňom právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva.

Vo zvyšku sa rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o tvorbe úspor p o t v r d z u j e. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 13P/94/2015-362 zo dňa 06.03.2018 rozviedol manželstvo B.. B. G., D., nar. XX.XX.XXXX a A. G., rodenej W. nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Bratislave I, zapísané v knihe manželstiev matričného obvodu Bratislava I, vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XXX, por. č. XXX. Maloletú T. G., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva zveril do osobnej starostlivosti matky. Obidvoch rodičov oprávnil maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletej T. sumou 900 eur mesačne, počínajúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a prispievať maloletej T. výživným titulom tvorby úspor vo výške 300 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na číslo účtu maloletej E XXXX XXXX XXXX XXXX XX. Matke uložil povinnosť zabezpečiť vyznačením v peňažnom ústave vinkulačnou doložkou, že z tohto účtu maloletej smie byť urobený výber len so súhlasom súdu. Styk otca s maloletou neupravil. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 23 ods. 1, 2 veta prvá, § 24 ods. 1, 2, 3, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, § 75 ods. 1, Zákona o rodine. Po vykonanom dokazovaní manželstvo rozviedol majúca za preukázané, že najmenej od roku 2012-2013 si neplní účel v zmysle Zákona o rodine, manželia nežijú v spoločnej domácnosti a nehospodária spolu. Konštatoval, že manžel hradí všetky výdavky rodiny tak, ako bolo zistené aj v predchádzajúcom konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu manželstva. Mal preukázané, že manžel zo svojho príjmu mesačne uhrádza maloletej T. potreby v sume 826,30 eur (400 eur výživné + 426,30 eur poskytuje ako

vreckové, príspevok na doučovanie, bývanie a sporenie) a zároveň na účet Y. posla mesačne sumu 500 eur. Výživné pre T. určil vo výške 900 eur mesačne na jej pravidelné výdavky. Súčasne zaviazal otca k povinnosti prispievať na tvorbu úspor T. sumou 300 eur aplikujúc ust. § 63 ods.3 prvá veta Zákona o rodine, vychádzajúc z majetkových pomerov a majúc za preukázané, že je v možnostiach a schopnostiach otca maloletej prispievať bez ohrozenia vlastnej výživy aj tvorbou úspor. Poukázal na to, že po dovŕšení plnoletosti bude s predmetnými úsporami disponovať T. a do dovŕšenia plnoletosti podlieha nakladanie s predmetnými úsporami schváleniu súdom. Styk otca s T. neupravil prihládajúc na vek dieťaťa a súhlas rodičov. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP.

3. Proti výroku rozhodnutia v časti o výživnom podal odvolanie manžel prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a určiť na T. výživné vo výške 500 eur mesačne a tvorbu úspor vo výške 120 eur mesačne. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP. Namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku, keď z jeho znenia nie je možné zistiť na podklade akých skutočností súd rozhodol, aký skutkový stav zistil, ako sa vysporiadal so všetkými relevantnými návrhmi a námietkami strán, akými úvahami sa riadil pri rozhodovaní. Mal za to, že náležitým odôvodnením rozsudku sa napĺňa základné právo na spravodlivý súdny proces, a je podkladom pre všetky budúce zmeny v úprave rodičovských práv a povinností. Napadnutý rozsudok považoval za svojvoľný a arbitrárny, porušujúci princíp spravodlivého procesu. Nesúhlasil s postupom súdu, ktorý sa zjavne neoboznámil so všetkými dôkazmi týkajúcimi sa výdavkov dieťaťa, v rozsudku ich nevyhodnotil napriek zásadnej judikatúrnej požiadavke, aby požadované výživné, obzvlášť, ak je nadštandardnej výšky, bolo riadne zdokladované a zdôvodnené. Namietal arbitrárnosť a nesprávnosť určenia výšky výživného. Mal za to, že odôvodnenie rozsudku je založené na zjavnom matematickom a logickom nezmysle bez riadneho ustálenia výdavkov na dieťa. Nesúhlasil s určením tvorby úspor vo výške 300 eur a odôvodnením rozsudku vo vzťahu k úsporám a namietal neobjasnenie zahrnutia sporenia do sumy výživného a jeho posúdenie ako samostatného nároku dieťaťa popri výživnom. Vyslovil názor, že došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, kedy o sporení rozhodol súd ako o súčasť bežného výživného, ktoré má spotrebný charakter a súčasne ako o samostatnom nároku. Zdôraznil, že dcére tvorí úspory dlhodobu a vo výške aká je pre sporenie detí zmysluplná, t.j. podľa maximálnej štátnej prémie na stavebnom sporení, čo predstavovalo minulý rok 110 eur mesačne. Namietal, že súd nezistil výšku úspor a dôvodnosť ich zvyšovania, keďže v záujme dieťaťa nie je, aby po ukončení stredoškolského štúdia malo prístup k tak vysokému finančnému obnosu a najmä nie za okolností, že o hodnote peňazí a nakladaní s nimi nemá skutočný prehľad. Zdôraznil, že prejavil dostatočný záujem na zabezpečení potrieb oboch detí a neexistuje dôvod na určenie povinnosti tvorby úspor. Vyslovil názor, že stanovením nadštandardnej výšky výživného mu súd odňal právo výchovne vplývať na dieťa usmerňovaním jeho výdavkov a obmedzil jeho právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Výživné vo výške 900 eur mesačne považoval za prekračujúcu priemerný príjem plnoletého občana, z ktorej hradí potreby svojej rodiny. Mal za to, že v konaní nebolo preukázané, že by T. mala mimoriadne výdavky na zabezpečenie svojich potrieb súvisiace so zdravotným stavom, ani s vrcholovými športovými či inými záujmami. Poukázal na to, že v konaní bolo preukázané, že hradené výživné z jeho strany dostatočne pokrýva výdavky T. a umožňuje jej vyššiu životnú úroveň, na ktorú má nepochybne nárok. Uviedol, že z dokazovania vyplynulo, že existujú závažné dôvody na to, aby nakladanie s výživným, resp. rozhodovanie o výdavkoch T. bolo v maximálnej možnej miere pod jeho kontrolou. Dal do pozornosti, že matka sa zbavila majetku, darovala obchodný podiel spoločnosti Le K. v tom čase jej milencovi a ukončila svoje podnikateľské aktivity. Pred darovaním obchodného podielu spoločnosti od neho žiadala investície do firmy v desiatkach tisíc eur a následne iniciovala spory o výživné na dieťa a na seba. Poukázal na to, že v konaniach bolo preukázané nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami v hodnote 204 tisíc eur matkou, ktorá sa riadne nezamestnala, v roku 2017 zarobila sumu 816 eur, k poslednému pojednávaniu doložila príjem vo výške 595 eur a podľa výpisov z účtu odčerpáva finančné prostriedky adresované dcére Y. na vedenie domácnosti, pričom svoje výdavky vyčísluje sumou 1.300 až 1.600 eur.

4. Manželka vo vyjadrení k odvolaniu manžela prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na výšku nákladov na odôvodnené potreby T. vyčíslenú sumou 1.500 eur mesačne a preukázanú podrobným výpočtom položiek, ktoré potrebuje na svoj život v aktuálnom veku. Nesúhlasila s argumentáciou otca vo vzťahu k výpočtu výšky výživného. Mala za to, že výživné určuje súd na základe podkladov a dôkazov a vlastnej úvahy o možnostiach povinného a súčasne potrebách oprávnenej T.. Určené výživné vo výške 900 eur mesačne a tvorbu úspor vo výške 300 eur mesačne považovala za primerané k príjmu

otca 10.000 eur mesačne. K tvrdeniam otca o ním poskytnutých investíciách vo vzťahu k jej osobe uviedla, že táto otázka nemá žiadnu súvislosť s výživným na maloleté dieťa, nakoľko ide výlučne o otázku vyporiadania BSM.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu manžela nevyjadril.

6. Manžel vo vyjadrení k vyjadreniu manželky spochybnil obsah jej podania považujúc ho za zavádzajúci s absenciou relevantných protiargumentov. Tvrdenia o výdavkoch na dieťa vo výške 1.500 eur mesačne považoval za nepreukázané. Poukázal na to, že matka v priebehu konania vyčíslenie výdavkov menila, pritom niesla dôkazné bremeno preukázania vysokých nákladov T.. Výšku jednotlivých výdavkov na dieťa porovnaním výpisov z účtov matky vyvrátil, rovnako aj tvrdenia o značných nákladoch dieťaťa na lieky. Nesúhlasil s argumentáciou matky týkajúcou sa investícií, ktoré jej dal. Uviedol, že nemal snahu tieto zdroje započítať do výživného, ale len poukázať na prístup matky k financiám. Vyslovil názor, že vzhľadom k preukázateľne nezodpovednému nakladaniu matky s majetkom a peniazmi, účelovú snahu vylákať od neho peniaze pod nepravdivými zámienkami a najmä životnú úroveň, ktorá nekorešponduje s jej nízkymi príjmami, nedáva žiadnu záruku, že požadované peniaze nepoužije na vlastné potreby. V ďalšom vyjadrení manžel poukázal na Dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, podľa ktorej manželka obdržala sumu 100.000 eur a nadobudla výlučné vlastníctvo k nehnuteľnosti a osobnému motorovému vozidlu. Poukázal na to, že dcére Y. platí od augusta 2018 výživné vo výške 950 eur mesačne a 273 eur poplatok za ubytovanie na internáte, vzhľadom na jej vysokoškolské štúdium vo H.. Zdôraznil, že matka systematicky odmieta prispievať na výživu oboch dcére a prenecháva vyživovaciu povinnosť na neho. V ostatnom zotrval na svojich vyjadreniach

7. Manželka vo vyjadrení k vyjadreniu manžela spochybnila jeho tvrdenia považujúc ich za subjektívne názory bez doloženia relevantných dôkazov. Pridržiavala sa svojich vyjadrení.

8. Odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie manžela - otca maloletého dieťaťa (v čase rozhodovania súdom prvej inštancie) je čiastočne dôvodné.

9. V odvolacom konaní ide o úpravu pomerov manželov k vtedy maloletej Hanne na čas po rozvoде, preto budú účastníci označovaní ako otec a matka.

10. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie otca proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie v časti výživného ako čiastočne dôvodné. Súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o výživnom vychádzal z kritérií rozhodných pre určovanie výživného na maloleté dieťa, uvedených v ust. § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zák. o rodine, t.j. správne prihliadol na strane dieťaťa na jej odôvodnené potreby, na strane rodičov na ich zárobkové a majetkové pomery a životnú úroveň, avšak na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie, odvolací súd dospel k záveru o potrebe zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku.

11. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa; rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa; a vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. Odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale zároveň sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, a pod.. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností, majetkových pomerov a pod..

12. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby T., ktorá bola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie maloletá, vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že jej náklady na zabezpečenie bežných potrieb

predstavujú platby za stravu, ošatenie, nákup hygienických potrieb, prípadne zdravotnej starostlivosti. Tu je potrebné zdôrazniť, že nie je povinnosťou matky preukazovať výdavky na bežné denné potreby dieťaťa z dôvodu, že odvolací súd vychádza zo všeobecných cien tovarov primeraných veku dieťaťa. Ďalšími nákladmi T. sú výdavky na školské a mimoškolské aktivity. Odvolací súd dáva do pozornosti, že nákladom dieťaťa sa rozumie aj pomerný podiel platieb na bývanie. V danom konaní obaja rodičia veľmi podrobne vyčíslili náklady na zabezpečenie potrieb T. matka sumou 1.443,30 eur mesačne a otec v priemere mesačne vo výške 910 eur, pričom obaja rodičia časť nákladov preukázali výpismi z účtov, pričom nie všetky náklady sú nákladmi nevyhnutnými. Pokiaľ ide o príjem otca, jeho zárobkové a majetkové pomery a jeho možnosti a schopnosti, odvolací súd konštatuje, že z vykonaného dokazovania bolo v konaní preukázané, že otcov priemerný mesačne netto príjem činil v roku 2016 sumu 7.290 eur a v roku 2017 dosahoval sumu 8.094 eur netto. Z príjmu otec hradil okrem bežných výdavkov aj potreby svojich dvoch dcér vrátane nadštandardných platieb, napr. pre T. za pobyt v U. J. v hodnote 4.763 eur. Je nesporné, že rodičia boli ku dňu vyhlásenia rozsudku spoluvlastníkmi rodinného domu (BSM), ktorý obýva matka s deťmi a vlastníkmi osobných motorových vozidiel. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, je potrebné konštatovať, že ako jediná spoločníčka a konateľka obchodnej spoločnosti Le K. s.r.o. previedla v mesiaci január 2016 svoj obchodný podiel na inú osobu, pričom od 07.06.2016 na základe Dohody o vykonaní práce mala vyplácanú odmenu vo výške 190 eur mesačne brutto a v roku 2017 jej príjem činil cca 519 eur mesačne. Odvolací súd prihliadal tiež na náklady na bývanie hradené otcom, či už v jeho domácnosti (2-izbový byt) alebo v rodinnom dome a jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletej študujúcej dcére Y.. Nemožno však zohľadniť výdavok otca spočívajúci v úhrade poplatku za Senior domov pre jeho matku vo výške 700 eur mesačne ani splátky spotrebiteľského úveru z dôvodu, že výživné má prednosť pred akýmikoľvek inými pohľadávkami a je prvoradou povinnosťou rodiča voči dieťaťu, ktoré nie je schopné samo sa živiť. V danej prejednávanej veci však nesporne zohráva významnú úlohu nastavená životná úroveň rodiny vzhľadom na nadštandardný príjem otca, na ktorý je potrebné pri rozhodovaní o výživnom na T. prihliadať. Odvolací súd nespochybňuje, že zo strany otca sú realizované vecné plnenia titulom zabezpečenia potrieb T., pričom otec sám potvrdil jeho možnosti poskytnúť dcére tieto plnenia. Pokiaľ otec namieta, že určením výživného mu bude odňaté právo viesť a usmerňovať dieťa v nakladaní s finančnými prostriedkami a naučiť ju s nimi hospodáriť, odvolací súd udáva, že uvedená námietka nemá vplyv na výšku určeného výživného vyplývajúceho z vykonaného dokazovania po zohľadnení jeho príjmu a pomerov. Tu je potrebné poznamenať, že nadobudnutím plnoletosti T., bude povinnosťou otca výživné vrátane tvorby úspor poukazovať do rúk plnoletej T., ktorá sa bude musieť naučiť s finančnými prostriedkami hospodáriť a z týchto si bude zabezpečovať svoje potreby. K námietkam otca vo vzťahu k nezodpovednému prístupu matky s nakladaním s finančnými prostriedkami, jej konanie súvisiace s predajom obchodnej spoločnosti a dosahovanú výšku príjmu, je potrebné uviesť, že obaja rodičia majú povinnosť podieľať sa na zabezpečení potrieb svojho dieťaťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť. Je teda povinnosťou aj matky prispievať na potreby svojej dcéry, ktorá skutočnosť bola zohľadnená pri učení výživného, resp. zmene jej rozsahu odvolacím súdom. Odvolací súd poznamenáva, že výživné nie je bezhraničné a v danom prípade je nevyhnutné zohľadniť plnenia otca spočívajúce v kompletných platbách za bývanie a jeho príspevkoch na zabezpečenie potrieb T.. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd je toho názoru, že výživné na T. vo výške 500 eur mesačne zodpovedá jej veku a potrebám, príjmu otca a jeho schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom.

13. Pri dôslednom zvážení rozsahu potrieb dieťaťa s poukazom na spotrebný charakter výživného, ako i finančných a majetkových pomerov na strane otca, odvolací súd výrok súdu prvej inštancie o určení výživného, podľa § 388 CSP zmenil a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, ktorú sumu považoval v danom prípade za primeranú vo vzťahu ku kritériám rozhodným pre určovanie výživného na maloleté dieťa.

14. Odvolací súd sa pri určení výšky výživného titulom tvorby úspor stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, dospejúc k záveru, že v danom prípade je priestor pre aplikáciu ust. § 63 ods. 3 Zákona o rodine a určenie tvorby úspor pre maloleté dieťa v čase rozhodovania súdu prvej inštancie. Kritériom pre určenie tvorby úspor sú majetkové pomery rodiča, ktoré vyplývajú aj z výšky jeho dosahovaného príjmu a životnej úrovne. V danom prípade sa odvolací súd stotožňuje s názorom, že otec má možnosti prispievať T. na tvorbu úspor. Nemožno prijať jeho argumentáciu vo vzťahu k dobrovoľným príspevkom na stavebné sporenie, keďže tieto finančné prostriedky dieťa nadobúda až plnoletosťou. Tvorba úspor slúži na platby mimoriadnych výdavkov na dieťa, napr. súvisiacich s vysokoškolským štúdiom. Správne súd prvej inštancie rozhodol o výživnom titulom tvorby úspor na T. vo výške 300 eur mesačne.

15. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie vo výroku o určení tvorby úspor na dieťa a ako správne ho podľa § 387 ods. 1 CSP v tejto časti potvrdil.

16. Pokiaľ ide o námietku otca týkajúcu sa porušenia práva účastníka konania na spravodlivý proces z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd na danú námietku neprihliadal. Po preskúmaní obsahu spisu a rozhodnutia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je síce stručné, avšak obsahuje podstatné úvahy súdu, na základe ktorých rozhodol vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania. S prihliadnutím na zmenu rozhodnutia vo výroku o výživnom a tvorbe úspor, odvolací súd doplnil dôvody rozhodnutia, čím napravil čiastočné pochybenie súdu prvej inštancie.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).